

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@amsterdam.nl>
Verzonden: zondag 15 maart 2020 12:46
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: argumentatie openhouden scholen GGD/GHOR

I don't think so... maar ja, nooit geschoten altijd mis.

Dit verhaal zit nu ook in de media: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5056941/ggd-chef-al-6000-mensen-besmet-met-coronaviurs>

Maar die haalt er de kop uit dat 6000 mensen besmet zijn ipv de kop dat je de scholen niet moet sluiten.

Groeten,

[REDACTED]
[REDACTED]
Directie Onderwijs, Jeugd, Zorg en Diversiteit

Gemeente Amsterdam

M [REDACTED]
E [REDACTED]@amsterdam.nl

Assistent: [REDACTED]
T + [REDACTED]
E [REDACTED]@amsterdam.nl

From: [REDACTED] <[REDACTED]@minocw.nl>
Sent: Saturday, March 14, 2020 22:57
To: [REDACTED] <[REDACTED]@amsterdam.nl>
Subject: Re: argumentatie openhouden scholen GGD/GHOR

Dank, of t helpt?

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 14 mrt. 2020 om 22:21 heeft [REDACTED] <[REDACTED]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

Beste allen,

Zie hieronder de argumentatie die ik via onze GGD doorkreeg over de onderbouwing van het besluit dat scholen open kunnen blijven.

Groeten,

[REDACTED]
[REDACTED]
Directie Onderwijs, Jeugd, Zorg en Diversiteit

Gemeente Amsterdam

M [redacted]
E [redacted]@amsterdam.nl

Assistent: [redacted]
T [redacted]
E [redacted]@amsterdam.nl

From: [redacted] <[redacted]@ggd.amsterdam.nl>
Sent: Saturday, March 14, 2020 16:53
To: [redacted] <[redacted]@amsterdam.nl>

“Beste collega’s,

Onderstaand benoem ik enkele argumenten die behulpzaam kunnen zijn in de discussie over scholen sluiten. Kernboodschap: we moeten het echt niet doen, want het draagt niets bij aan de bestrijding en heeft enorme maatschappelijke impact, met name omdat je er dan niet onderuit komt om ook vergelijkbare maatregelen te nemen (kinderdagverblijven sluiten, horeca sluiten, etc.), waarbij je er rekening mee moet houden dat je die maatregelen niet terug kunt draaien tot de zomervakantie.

Voor het nemen van maatregelen zijn verschillende overwegingen. Voor iedere afzonderlijke maatregel geldt dat er altijd een paar afwegingen gemaakt moeten worden:

1. Wat is de balans tussen het feitelijke verspreidingsrisico en de maatschappelijke of economische effecten?
2. Kun je een feitelijk verspreidingsrisico verder beperken door mitigerende maatregelen?
3. Hoe verhoudt de maatregel zich tot andere maatregelen?
4. Als je nu een maatregel neemt en de situatie verandert niet, kun je deze dan maanden volhouden?

Een advies of besluit zal het vraagstuk dus van minimaal vier verschillende kanten moeten benaderen.

Stel dat je nu, met een verspreidingsrisico dat kan worden gekenschetst als ‘verwaarloosbaar klein’ of ‘zeer klein’, kiest voor het sluiten van alle basisscholen en het risico neemt vervolgens toe tot ‘klein’ of ‘matig’, terwijl je nog steeds in de mitigatiefase zit. Kun je dan op dat moment de scholen weer opendoen? Het (logische) antwoord is nee en dat kan betekenen dat je de scholen tot de zomervakantie gesloten moet houden. De maatschappelijke impact daarvan is enorm.

Het risico op besmetting via school is verwaarloosbaar klein:

Op basis van de ‘pimamide-scenario’s’ kunnen we berekenen dat er momenteel circa 6.000 personen zijn die besmet zijn of zijn geweest met het coronavirus. Dat is 0,03% van de bevolking.

Als de adviezen worden opgevolgd en 90% van de ouders houden hun kinderen thuis als ze neusverkouden of verkouden zijn, daalt het risico dat er een besmet kind op school is tot 0,0003 %.

In verhouding tot volwassenen hebben kinderen zeer milde klachten. Er is een lineair verband tussen de ernst van de klachten en de mate van verspreiding. De gemiddelde RO van dit virus is circa 2 (zonder maatregelen), voor kinderen ligt die lager vanwege hun milde klachten.

Door mitigerende maatregelen kun je het risico nog meer omlaag brengen. Bijvoorbeeld bij ouders blijven benadrukken dat ze de adviezen moeten opvolgen, door ervoor te zorgen dat kinderen thuis lessen kunnen volgen als ze verkouden zijn, etc.

De maatregel van scholen sluiten moet niet als individuele maatregel worden gezien, maar als onderdeel van een geheel van maatregelen. Als de huidige maatregelen goed worden uitgevoerd, daalt de RO al tot ver onder de 1. Daarom zijn op dit moment verdergaande maatregelen als sluiten van winkels, scholen en horeca niet nodig. Dat kun je wel overwegen als je aan de ‘rechterzijde’ van de mitigatiefase zit en je wilt niet naar de adaptatiefase.

Ook moeten we de maatregel niet zien als een maatregel ten behoeve van het individuele kind. De kans dat kinderen buiten school worden besmet is groter dan de kans dat ze op school worden besmet. Een ook de klachten zijn niet van dien aard dat je een kind daarvan moet weghouden. Dit ligt natuurlijk anders voor kwetsbare kinderen. Dat zijn kinderen die nu al jaarlijks worden uitgenodigd voor de griepvaccinatie. Daarvoor geldt het advies aan ouders dat ze de kinderen thuis houden om ieder risico op besmetting te voorkomen.

Als er collega's zijn die nog aanvullende argumenten zien tegen sluiting van scholen, hoor ik het graag.

Vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

Telefoonnummer: [Redacted]

Mobiele nummer: [Redacted]

Telefoonnummers secretariaat:

- [Redacted]: [Redacted] ([Redacted]);
- [Redacted] & [Redacted]: [Redacted] ([Redacted]).

Email secretariaat: [Redacted]@rdoghm.nl"

[Redacted]

[Redacted]

<image001.jpg>

GGD GHOR Nederland

Zwarte Woud 2
3524 SJ Utrecht

E-mail [Redacted]@ggdghor.nl

Telefoon [Redacted]

Website www.ggdghor.nl

Twitter @GGDGHORN

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.